

Судалгааны дизайн боловсруулах аргазүй

Тоон, чанарын, кейсийн, зураглалын аргазүйн
жишээгээр

МУИС магистр, докторын оюутануудад

МУИС-ийн ШУС-БУС, Физикийн тэнхимийн багш Доктор
Б.Сувданцэцэг

СУДАЛГААНЫ ДИЗАЙН (УДИРДАМЖ, ХӨТӨЛБӨР, ТӨЛӨВЛӨГӨӨ)

- Судалгааны дизайн боловсруулах гэдэг нь аливаа үзэгдэл, үйл явцыг судлах логик дэс дараалал, аргазүй, аргачлал, хамрах хүрээ, хүрэх үр дүнгийн урьдчилсан төсөөллийг цогцоор тодорхойлдог.

СУДАЛГААНЫ ДИЗАЙН (УДИРДАМЖ, ХӨТӨЛБӨР, ТӨЛӨВЛӨГӨӨ)

- Ажлын төлөвлөгөө нь судалгааг гүйцэтгэх **техник дэс дарааллыг** тоочиж төлөвлөдөг бол
- Судалгааны дизайн нь судалгааг гүйцэтгэх **логик холбоо хамаарлыг** харуулдаг. (Yin, 2003).

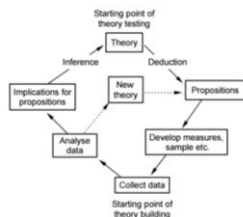

СУДАЛГААНЫ ДИЗАЙН ГЭЖ ЮУ ВЭ?

Судалгааны удирдамж

СУДАЛГААНЫ ДИЗАЙНЫГ СИСТЕМЧЛЭХ (FRAMEWORK)

The logic of the research process

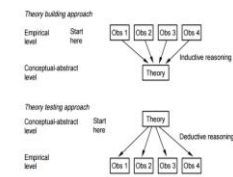

Figure 12. Theory building and theory testing approaches to research

ЧАНАРЫН СУДАЛГААНЫ ДИЗАЙН БОЛОВСРУУЛАХ АРГАЗҮЙ

- Асуудлыг томъёолох нь
- Судалгааны судлах зүйл, объект
- Судалгааны зорилго, зорилт
- Үндсэн ойлголтын тайлбарлал
- Судалгааны таамаглал дэвшүүлэх
- Судалгааны мэдээ цуглуулах
- Мэдээллийг боловсруулах
- Мэдээллийг нэгтгэн дүгнэж, тайлагнах
- Санал зөвлөмж бичих, практикт үр дүнг нэвтрүүлэх

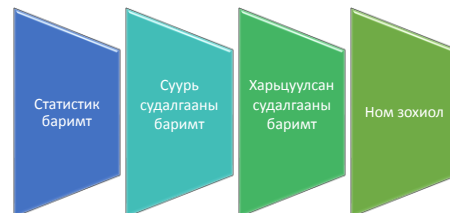
© 2015 Springer. All rights reserved.

Асуудлыг томъёолох нь

Үзэгдлийг танин мэдэж, өөрчлөх
хэрэгцээ

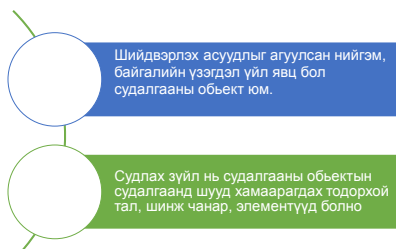
Тухайн хэрэгцээг хангах мэдлэг,
арга зам тодорхой бүс

Судлагдсан байдлын судалгаа

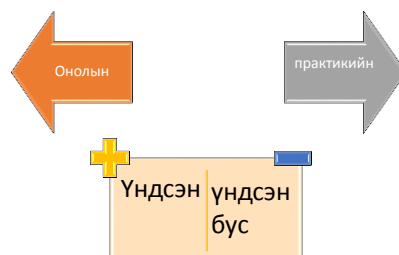

8

Судалгааны судлах зүйл, объект

Судалгааны зорилго, зорилт

Үндсэн ойлголтын тайлбарлал

- Ойлголт бүрэн гүйцэд, нэг утгаар тодорхойлогдож чадаагүй бол
- Онолын тайлбар хийгдээгүй бол
- Тухайн шинжлэх ухааны ойлголт, ухагдахууны хүрээнд ялган авч үзээгүй бол

Таамаглал дэвшүүлэх

- Судалгааны зорилгын хүрээнд урьдчилан дэвшүүлсэн нэг бол батлагдах, эс бөгөөс няцаагдах төсөөлөл юм.

Судлах зүйлийн шинжилгээ

13

Мэдээлэл цуглуулах

Мэдээллийг боловсруулах

- EXCEL
- SPSS 6.0-20
- CS Pro
- QDA miner
- NVIVO
- Бусад. Matlab, Statistica rm.

Мэдээллийг нэгтгэн дүгнэж тайлагнах

- Тайлан бол үг судалгаагаар шийдвэрлэх асуудал, зорилт, таамаглал, судалгааны онол арга зүй, аргачлалын үндэс, судалгаанаас гарсан баримт, түүнд хийсэн дүгнэлт, тайлбарлал, практик зөвлөмж саналыг эмхлэн нэгтгэж, судалгааны онол практикийн ач холбогдол, үр дүнг иж бүрнээр нь илтгэсэн эрдэм шинжилгээний өвөрмөц бүтээл мөн.

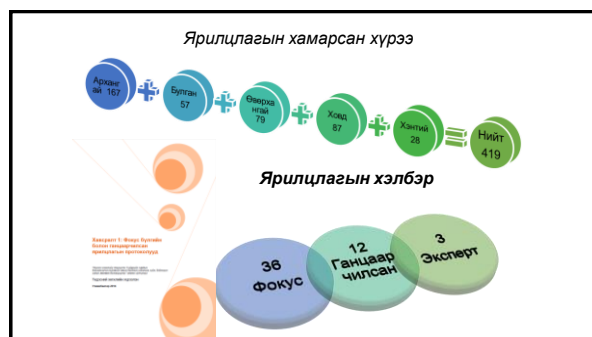
Практикт үр дүнг нэвтрүүлэх

- Судалгааны эцсийн үр дүнгийн шат
- Судалгааны тайлан
- Холбогдох баримт бичиг
- Ном, бүтээл
- Реклам
- Сурталчилгаа, нөлөөлөл
- Кино бүтээл

АЙМАГ, СУМДАД НОГООН
ХӨГЖЛИЙН АСУУДЛААР ХИЙСЭН
ЧАНРЫН СУДАЛГАА “ФОКУС БҮЛЭГ,
ГАНЦААРЧИЛСАН” ҮР ДҮН

Ногоон хөгжлийн асуудлаар эксперт,
ганцаарчилсан болон фокус бүлгийн
ярилцлага хийх

[illegible]

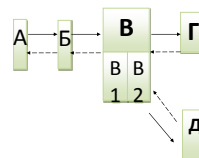
ТООН СУДАЛГААНЫ ДИЗАЙН БОЛОВСРУУЛАХ

- Судалгааны хөтөлбөрийг боловсруулах
- Судалгааг объект дээр турших, явуулах
- Мэдээллийг боловсруулах
- Мэдээллийг шинжлэх
- Дүгнэлт гаргах

25

Тоон судалгааны хувьсагчид

- Хамаарах ба үл хамаарах хувьсагч
- Тодорхойлох ба үр дүнгийн хувьсагч

26

Зүй тогтол ба хамаарлууд

- Динамик зүй тогтол
 - Функциональ хамаарал
- Генетик зүй тогтол
 - Шалтгаан үр дагаварын хамаарал
- Статистик зүй тогтол
 - Статистик хамаарал

Аргачлалын бүрэлдэхүүн хэсэг

- Түүврийн хэмжээг тогтоох
- Мэдээлэл авах аргаа сонгох
- Мэдээлэл боловсруулах
- Тайлан, санал дүгнэлт бичих

28

Түүврийн хэмжээг тогтоох

Эх олонлогийн тодорхой дэд олонлогт судалгаа хийж, гарсан үр дүнг эх олонлогт дэлгэрүүлэн хэрэглэх аргыг түүвэр судалгаа гэдэг.

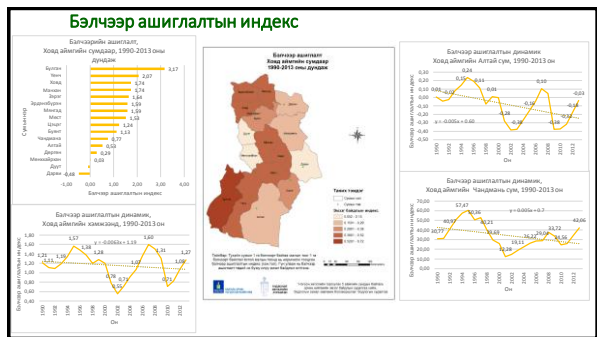
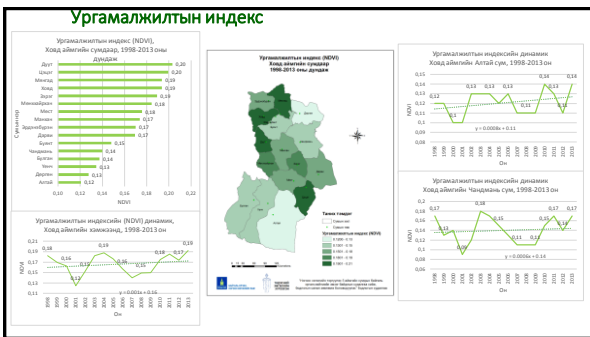
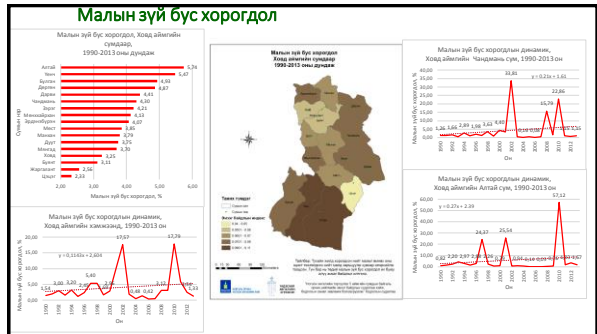
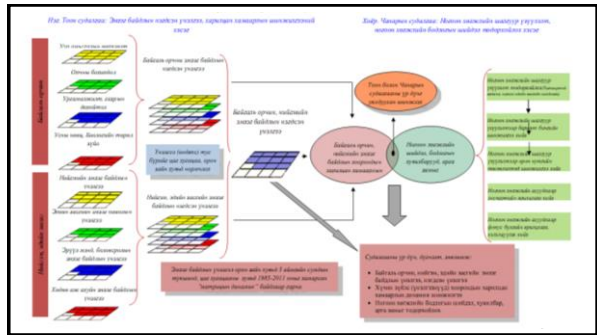
Түүвэр судалгаа нилэнхүй судалгааг бодвол судалгааны зардлыг багасгадаг, эцсийн үр дүн хурдан гардаг, судалгааг эрхлэн явуулах цөөн хүн шаарддаг зэрэг давуу талтай

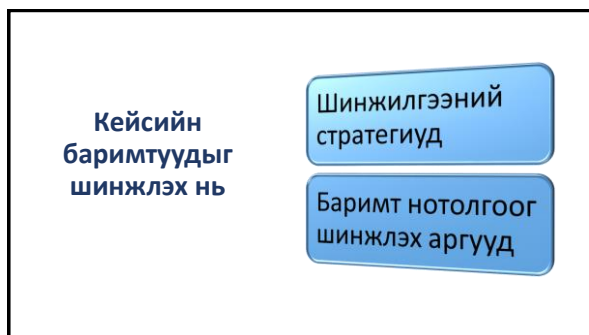
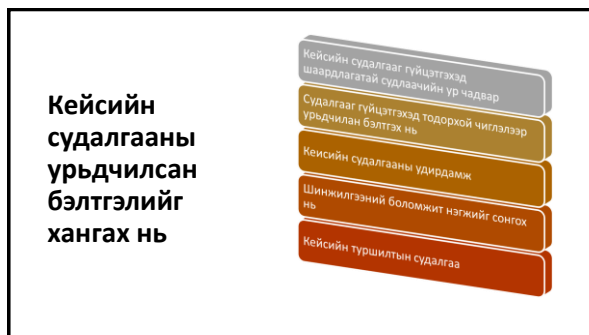
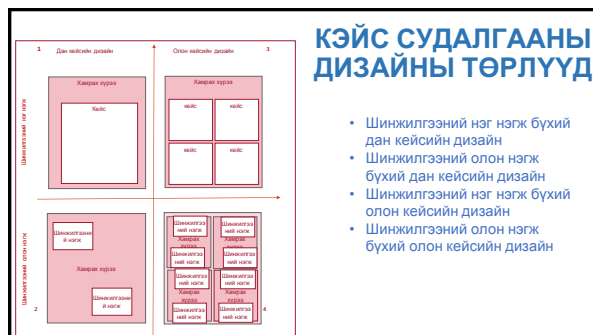
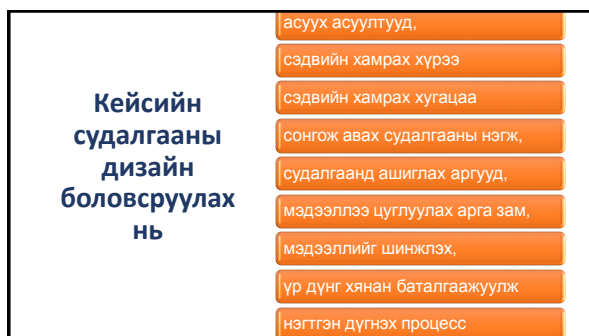
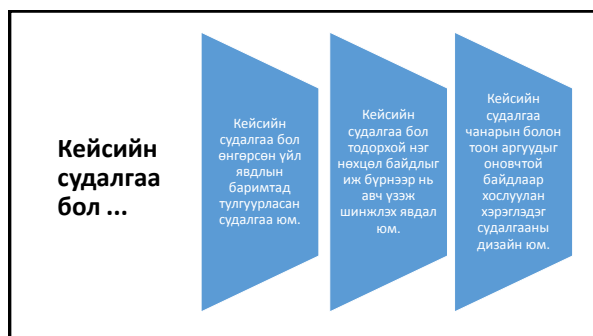
29

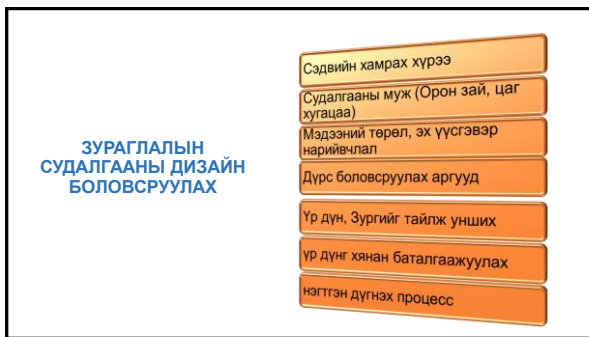
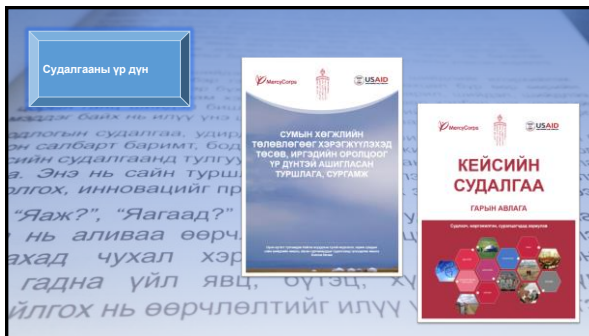
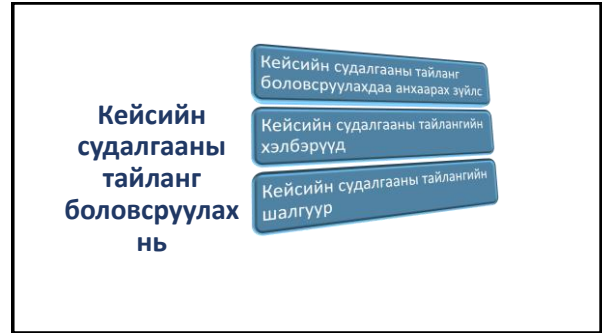
Мэдээлэл авах аргаа сонгох

- Мэдээлэл цуглуулахад тоон ба чанарын судалгааны аргуудыг өргөнөөр ашигладаг бөгөөд нийгмийн ямар асуудлыг хэрхэн судлахаас хамааран тоон, чанарын аргын аль нэгийг нь, эсвэл эдгээрийг хамтад нь хослуулан хэрэглэнэ.

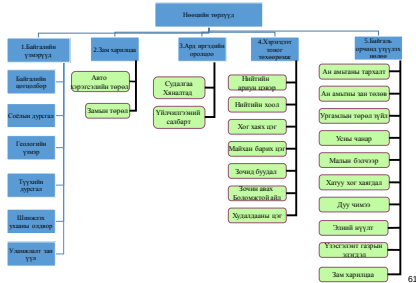
30

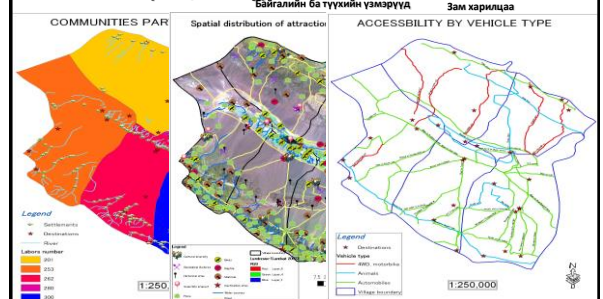

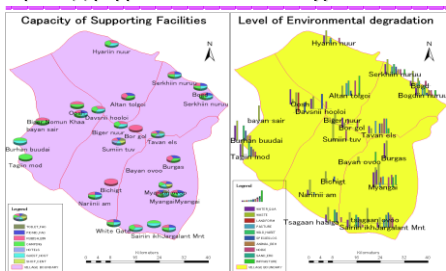
Орон нутаг дахь АЖ-ын нөөцийг ангилах зураглах

Олон нийтийн оролцооны зураг

Хэрэгцээт тоног төхөөрөмж, Байгаль орчинд үзүүлэх нөлөөллийн зураг

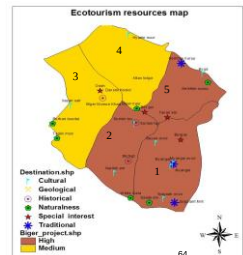

АЖ-ын нөөцийн үр дүн

Аялал жуулчлалын нөөцийг Бигэр сумын 5 багийн хэмжээнд үнэлсэн байдал

Resource class	1	2	3	4	5
Attraction	High	Medium	High	Medium	Medium
Access	Good	Good	Poor	Moderate	Moderate
Community participation	High	Medium	Low	Low	High
Support facility	Poor	Basic	Poor	Poor	Basic
Environment degradation	Low	No impact	No impact	No impact	Low

Тус суман дахь жуулчдын сонирхолыг татах гол зочломтгой байдал, Түүх соёлын дурсгалууд, байгалийн унаган төрх, дэлхийд ховор элсэн зочилго мөн геологийн ховор олдворт орд газрууд юм.

СУДАЛГААНЫ АЖЛЫН ТАЙЛАН БОЛОН ДИПЛОМЫН АЖИЛ БИЧИХ ҮЙЛ ЯВЦ

